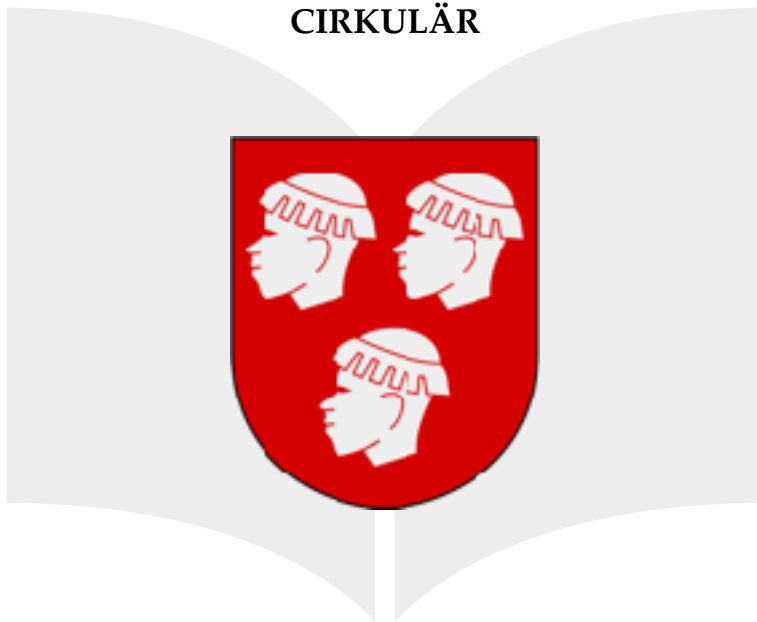

PASTORALTEOLOGISKT
CIRKULÄR

I VÄXJÖ STIFT

Årgång 2 : Nummer 3
1 mars 2023

Tillbaka till grundidén!	3
Från en nybliven och frustrerad pensionär	4
#vardagsarianismen	6

Pastoralteologiskt cirkulär i Växjö stift (PCVS) drivs ideellt och är (kyrko)politiskt obundet.

PCVS kommer ut den 1 i månaden på databasen

<http://pastoralteologisktcirkular.se>

Databasen Pastoralteologiskt cirkulär tillhandahålls av Erik Keijser och har utgivningsbevis enligt Myndigheten för press radio och tvs beslut 22/01832.

Ansvarig utgivare: Erik Keijser

Ställföreträdande ansvarig utgivare: Gustav Lundborg

Ansvarig utgivare och ställföreträdare kommer att nås via e-post enligt nedan.

Redaktion: Elin Sundelin, Erik Keijser och Gustav Lundborg

Artiklar: tas emot från skribenter som tjänar eller tjänat i församlingarna i Växjö stift.

Manus och förfrågningar sänds till redaktionen@pastoralteologisktcirkular.se

Genom att sända in manus godkänner skribent att materialet lagras och publiceras digitalt.

Tillbaka till grund- didén!

Redaktionen

Under det första året med Pastoralteologiskt cirkulär har det givits många impulser för predikan. Redaktionen är glad och stolt över både den kvalitet som blivit i innehållet och den bredd vi haft bland de medverkande. Tack igen för alla impulser till predikan! Men trots — eller tack vare? — att det blivit så bra så sätter vi den avdelningen på paus.

Impuls för predikan har blivit det i vårt ideella arbete med Pastoralteologiskt cirkulär som vi lägger mest tid på. Hade vi haft obegränsat med tid hade inte det varit något problem. Då hade tiden och kraften också räckt till för att utveckla det som är själva grundidén med cirkuläret, det som driver oss att hålla på med det här. Vi vet att det behövs gemensamma samtal om alla möjliga frågor om församlingsarbete och pastoralteologi. Vi vet också att det finns människor i församlingarna som vill och kan sätta igång eller bidra på andra

sätt i sådana samtal. För att ge yta och bränsle till sådana samtal finns cirkuläret.

Däremot har vi underskattat hur blyga skribenterna är och hur mycket uppmuntran som kan behövas före det blir en text. Då kommer tiden vi lägger på de goda impulserna i vägen för det som var grundpoängen med cirkuläret. Det kommer tre impulser till till påsk men utöver det så ligger vi impulserna i Herrens händer — eller kanske i dina? Vi är inte främmande för att låta någon som brinner för förkunnelsen att prova att vara avdelningsredaktör. Låter det spännande? Hör av dig!

Det är också fortsatt uppmuntrat att höra av sig om artiklar eller artikelidéer. Kanske är det inte en artikel du vill skriva, men som du önskar skulle bli skriven? (Och kanske har du också en uppfattning om vem som borde kallas att skriva den?)

Vill du få ett mejl när ett nytt cirkulär publicerats?

Anmäl dig till e-postlistan genom att mejla till redaktionen@pastoralteologisktcirkular.se

Från en nybliven och frustrerad pensionär

Öppet brev

Johan Lindstrand, prost emeritus och pensionerad från fler tjänster än vad som finns plats för i byline

Pandemin stängde nästan ned allt. Det hette ”vi ställer inte in vi ställer om”. Ser vi till helheten var det inte riktigt sant - mycket mer ställdes in vad som ”ställdes om”. Det gjordes inspelningar av varjehanda slag. På sina håll var det förin-spelat och på sina håll var det live. På sina håll var det korta andakter och på sina håll hela gudstjänster. På sina håll var det levande och på sina håll var det som gick igenom rutan mycket konstgjort. Vissa småstudier om vad det innebar har gjorts här och där – men var är analysen av vad helheten gjorde med oss? Och vad betyder allt det vi lärde oss och inte lärde oss för det fortsatta gudstjänstlivet? Vad lärde det digitala oss om vilka fysiska människor med påtagliga kroppar vi egentligen är? Vad har vi redan glömt av allt som var-

viktigt med ljus, ljud och perspektiv i en sändning?

Svenska kyrkan har redan sprungit till nästa kris att kapitulera inför. Elbristen förpassar gudstjänsterna till församlingshemmen. Vad betyder det för gudstjänstens förutsättningar och utformning, för gemenskap, för möjligheten att ansluta för den som inte självklart ser sig som en del av gemenskapen (ännu)? Är det andligt hållbart att förfara på det sättet? De samtalen och den analysen behövs nu om inte församlingens egentliga Herre också nästa vinter ska visa sig vara elmätaren. Bättre att göra den analysen nu än att behöva göra den sen i monografen ”gemenskapen som kröp in i församlingshemmet och försvann”.

En del tappas bort längs vägen mellan kriserna: vad blev det av kollekterna? I bästa fall springer man inte förbi dem på vägen ut och någonstans mellan annonsering av swishnumret och upplysningen om handspriten före nattvardsfirandet blev det kanske tydligt vad kollekten går till. Men var är sammanhanget? Vad går pengarna till och hur mycket fick vi ihop förra veckan? När kommer den praktiska återkopplingen på vad alla slantar vi gav tog vägen - var det någon nytta med det mer än att det kändes lite bra att ge en slant?

Kollekten har en stor potential och det stora slöseriet är inte vad konthanthanderingen kostar idag.

En tråd till vill jag väva in: det här med chefer i kyrkan. Det är en allmän trend i samhället men jag undrar om vi inte är världs bäst på kontrollsystem som blir till för sin egen skull. Chefen kollar kvitton från pedagogens ett år i förväg budgeterade inköp av lussebullar, pepparkakor och semlor så att ekonomichefen med assistent kan bli lugna och trygga med... ja, vaddå? Och löneassistenten har önskemål så att chefen på minuten ska nagelfara vård av barn, förskjuten arbetstid och obekvämlig arbetstid. Om människor i allmänhet visste hur lite kyrkan litade på sina anställda skulle inte de heller våga anförtro dem något. Men cheferna får ändå möjlighet att kompensera: någon ska lägga schema så att alla får maximalt antal lediga helger, vilotimmar och färdtidsersättningar så att man inte behöver besväras onödigt mycket av att finnas tillhands när man behövs. För det ska cheferna ha extra mycket betalt så att det kan ske med extra noggrannhet så att varken anställda eller administratörer blir ledsna och upprörda. (Det är så betungande att ännu fler nivåer av chefer behövs.) För allt detta hade vi inte behövt mer än en hygglig administratör och

ett planeringssystem som litar på folk så att de törs ta tag i sina uppdrag snarare än att förlamas och förtrötts av kontroller på längder och tvären.

Jag kan minnas en tid när vi diskuterade och kämpade för församlingsutveckling, tillhörigas växande i tro, med förnyelsearbete... nu undrar jag, är det någon som bryr sig längre? Har målet blivit att vi ska vara den bästa organisationen på att organisera sig? Det behöver inte vara så här. Frågan är inte om något behöver förändras: vad behöver förändras först för att återfå perspektiv och frigöra energi?

Samtalsfrågor:

1. Vad ser du för hinder för utveckling och energi i församlingen?
2. Går det bygga bort hindren eller att komma runt dem?
3. Vad tror ni att Gud har tänkt att ni behöver göra nu för att det ska finnas en lokal församling i morgon? (Gör det!)

vardagsarianismen

Angående en smygande förändring i skuggan av Faderns ökande frånvaro

---

Erik Keijser, stiftsadjunkt

Jag stöter på det oftare och oftare och jag hör kollegor nämna det oftare och oftare. I bästa fall är kollegorna och jag överdrivet uppmärksamma på något som är ovanligare än vad vi oroar oss för, i värsta fall är Svenska kyrkans lära på väg att glida bort från kyrkans treenighetstro.

Vad är det vi hör och ser? Det är att särskilt — men inte bara — unga människor som till och med haft ett mer än genomsnittligt deltagande i församlingens dopundervisning inte självklart kopplar ihop att Jesus Kristus är både sann människa och sann gud. Människan Jesus är en sak och Gud är något annat. Och har de snappat upp så mycket som att det är något gudomligt med honom så är det inte att han är född av samma väsen som Fadern, utan på sin heterodoxa höjd att han är det främsta av alla skapade väsen.

En ökad mängd unga som antingen tänker för lite om Jesus eller som tänker i samma felbana som arianerna är ett symptom på att något gått eller går snett i undervisningen.

I en humorgrupp på Facebook såg jag ett fyndigt sätt att benämna en möjlig orsak. I en ordlek med den mer kända hashtaggen #vardagsrasismen föreslogs #vardagsarianismen som begrepp. Som exempel används det att istället för Fadern och Sonen och Anden tala om Gud, Sonen och Anden. Gud är Gud men de andra två personerna i treenigheten blir något annat. När detta sker i förbifarten i kyrkliga kommunikationen och här och där i liturgi, böner och förkunelse så är det #vardagsarianismen som är å färde.

Fler nyare teologiska skolbildningar, till exempel feministteologiska strömningar, har framgångar i det att Fadern blir en allt mer frånvarande pappagestalt i den teologiska och liturgiska vokabulären. Det finns sina skäl för det, somliga bättre och somliga sämre. Men osynliggörs föräldrelationen mellan första och andra personen i treenigheten, hur klart och tydligt blir det då hur nära de hör samman? Det är inte en vild gissning att osynliggörandet av Fadern leder till en försvagad treenighetsteologi. Och om sambandet finns där: är nå-

got av skälen för strategin så starkt att det gör det värt priset? (Finns det andra strategier som kan nå samma goda mål, men utan samma höga pris?) Även om det ur vissa synvinklar kan vara ett ont att tala om Gud Fadern kan det ändå vara ett nödvändigt ont, tänker jag.

Avslutningsvis har jag ett par måhända hädiska frågor. Så beskriver jag det därför att jag är rädd att människor ska läsa in i frågorna att jag försöker driva med människor i utsatta minoriteter. Det är inte min mening. Frågorna är uppriktigt och ärligt menade: I de nyare ideologierna tycks rätten att själv välja pronomen och andra benämningar vara en oinskränkbar rättighet. Om Gud har uppenbarat sig, själv valt att benämna sig, som Fadern och Sonen och den heliga Anden, med vilken rätt korrigerar vi detta för att själva bli bekvämare? Om en del av den djupaste sanningen om Jesus är att han är Son till den han uppmanar att vi ska be till som vår far i himlen, är det rätt av kyrkan att sätta det ljuset under sädesmättet?

Samtalsfrågor

1. Stämmer det med din erfarenhet att unga (och andra) fått svårare att relatera till Jesus som av

samma väsen som den första personen i treenigheten?

2. Vad kan en sådan förändring få för konsekvenser i lära och liv?
3. Vilka andra strategier än att osynliggöra Fadern ser du som framkomliga vägar för att visa mer av vem Gud är?

Månadsblad för Knäckebröhults kyrkliga samfällighet

– Femfaldigen nekad att få delas ut som samhällsinformation – Mars 2023 –

Frivillig gravgrävningsgrupp

I arbetet med att arbeta igenom beredskapsförmågan på kyrkogårdssidan har det visat sig att särskilt de medarbetare som vid medarbetarsamlingar om "Luther och dop och annat religiöst" talat sig varma för att arbeta med händerna och gräva för hand, inte riktigt har fysiska förutsättningar att göra det längre. Som en diakonal beredskapsatsning pekar de därmed nu i hela handen i satsningen Frivilliga gravgrävningsgruppen. Mindre talträngda som vill göra ett handtag är välkomna. *Vi gräver och sen gräver vi igen!*

Inför prostens dagar

Visitationen övergår snart i nästa fas och kyrkorådet tillsammans med kyrkoherden vill påminna alla medarbetare, ideella och förtroendevalda att vi alla är fria att säga precis som det är till prosten, men att vi när vi gör det gärna får utgå ifrån följande grundläggande talepunkter:

1. Det fungerar bra. Vi är så nöjda med allt.
2. Vi håller på med att ta fram X men har inte hunnit – men vad gör stiftet hela dagarna?
3. Det var förra kyrkoherden som bestämde det har vi inget med att göra.

Andakt till Kom-dagarna

Arbetsgruppen för strategiskt-taktiskt-operativt grupparbete har anmält till styrgruppen till referensgruppen till styrgruppen att den tagit fram en digital andakt för att vid Kom-dagarna fira minnet av det utdöende intranätet. Tema för andakten kommer att vara *Vetekornets lag* och andakten kommer att handla om hur ett intranät måste dö för att interninformation ska förbli oläst på en bättre plats.

Saxat

Sport kyrka 12 mars

3 söndagen i fastan,
11.00 Högmässa

Kampen mot ondskan

*Lunchsamtal på temat
"Det är dom som skiljer
på vi och dom som är
onda"*

---

ur

Sport kyrka 26 mars

Bebådelsedagen 11.00

Våfflor med högmässa

*OBS! Våfflorna är först
i ditt medvetande men
serveras efter mässan*

---

församlingsbladen

Knäckebröhults kyrko- gård 27 mars

Gravgrävningsspass 08.00

Se notis.

Finns det något vi skulle behöva
prata igenom tillsammans?
Ge ditt bidrag till samtalet till
redaktionen@pastoralteolo-